

Hälso- och sjukvårdspolitiska avdelningen
Lena Weinstock Sved
Tfn: 063/142474
E-post: lena.weinstock-svedh@regionjh.se

2021-10-22

RS/263/2021

Uppföljning vårdval/hälsoval 2021

Nedan följer en sammanställning över hur och vad som följs upp inom Region Jämtland Härjedalens olika valfrihetssystem under 2021.

1. Hälsoval Region Jämtland Härjedalen

Sammanfattning av innehåll för uppföljning i förfrågningsunderlag

Vårdgivaren ska medverka med faktaunderlag för regionens uppföljning av verksamheten i form av månads, tertial- och årsrapportering/verksamhetsberättelse enligt regionens riktlinjer. Förutom den standardiserade uppföljningen ska uppföljning i dialogform ske minst en gång per år efter inlämnandet av verksamhetsberättelse/årsredovisning. Vid uppföljningsmöten ska från vårdgivarens sida medverka minst verksamhetschef och medicinskt ansvarig.

Vårdgivaren ska lämna/tillhandahålla de uppgifter som regionen anser sig behöva för att följa upp och kontrollera

- att verksamheten bedrivs i enlighet med förfrågningsunderlaget och de mål och riktlinjer som regionen fastställt
- att vårdgivarens säkerhets- och kontrollsystem är tillräckliga
- att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt

Grundläggande verksamhetsstatistik insamlas med stöd av den information som samtliga vårdenheter registreras i vårdadministrativa systemet. Regionen äger utan särskilt medgivande tillgång till alla sådana uppgifter med undantag för sekretessbelagd information.

Regionen har rätt att såväl använda som publicera resultaten samt att kräva att vårdgivaren offentliggör vårdenhetens resultat. Publicering/redovisning ska ske vid den tidpunkt och på det sätt som uppdragsgivaren fastställt och i de system eller i de sammanhang som regionen anvisar.

Vid särskilda tillfällen kan också uppgifter utöver planerad uppföljning begäras in och sådana uppgifter ska skyndsamt inrapporteras till regionen.

Befintliga databaser/register ska så långt som möjligt användas som källa. I de fall där detta ännu inte är möjligt, bedömer beställaren om uppgiften är så betydelsefull att det är motiverat med rapportering i särskild ordning. För att förenkla arbetet i de fall då särskild rapportering krävs, kan det i många fall vara tillräckligt att ansvarig uppgiftslämnare anger ett cirkavärde eller intervall. I tillämpliga fall ska uppdelning ske på kön.

Alla uppgifter gäller initialt för en enskild hälsocentral och dess listade patienter, samt för eventuella övriga specificerade ansvarsområden som vilar på den enskilda hälsocentralen. Vid behov kan uppgifterna aggregeras och kompletteras till en övergripande bild.

Hälsoval Region Jämtland Härjedalen kommer vid uppföljning använda sig av tillämpliga delar i SKR:s ”Basmodell för uppföljning av primärvård” samt ”Modell för fördjupad uppföljning”. Indikatorer som kommer att användas tas från regionstyrelsens verksamhetsplan samt ovan nämnda basmodell.

Vårdgivaren har en skyldighet att medverka och månatligen leverera automatiserad statistik till den nationella uppföljning som sker för den nationella väntetidsmätningen via Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) samt leverera levnadsvanestatistik till Socialstyrelsens årliga uppföljning. Tillgång till statistikverktyg för mätning av telefontillgänglighet ska finnas.

Från 2020 är Region Jämtland Härjedalen ansluten till det nationella kvalitetsdatasystemet för primärvård kallat Primärvårdskvalitet.

Uppföljning 2021

Vid regionstyrelsens sammanträde i mars redovisades en sammanställning över vårdgivarnas inlämnade årsrapport för 2020, RS/98/2021.

Den muntliga uppföljningen som ska genomföras med samtliga vårdenheter brukar ske under första tertialen. På grund av pandemin har årets förskjutits och pågår fortfarande. Resultatet kommer att redovisas i 2021 års bokslut. Innehåll i uppföljningen för 2020 består av kontroll av krav i förfrågningsunderlag, en patientsäkerhetsrond samt frågor om styrkor och utvecklingsområden. Underlag se bilaga 1 och 2. Resultaten sammanställs därefter i en rapport/handlingsplan.

I månads-, tertials- och delårsrapporten redovisas uppföljning av 0:an och 3:an för vårdgarantin samt resultat av antibiotikaförskrivning, för alla oavsett driftform.

Leverantörsträff genomfördes i april samt oktober med vårdgivare från hälsovalet med fokus på bland annat framtida uppdrag, mödrabarnhälsovårdsuppdraget, hälsosamtal, bastjänstgöring läkaruppdrag, primärvårdskvalitet, regionens nya organisation, PTP/STP och inte minst nära vård.

Regionen har för närvarande avtal/överenskommelser med 21 regiondrivna vårdenheter, varav fyra enligt dispensansökan, samt 9 filialer. I annan regi 6 vårdenheter, varav en enligt dispensansökan samt 8 filialer. Ansökan om ny vårdenheter på Frösön behandlas med preliminär start 1 november.

2. Vårdval medicinsk fotvård

Sammanfattning av innehåll för uppföljning i förfrågningsunderlag

Uppföljningen syftar till att granska om vårdgivaren uppfyller kraven i förfrågningsunderlaget samt skapa en grund för gemensam utveckling av vårdgivarens uppdrag.

Vårdgivaren ska lämna in en årsrapport senast den 28 februari efterföljande år där följande efterfrågas som också ligger till grund för diskussioner vid eventuella uppföljningsmöten:

- Antal patientbesök totalt varav antal nybesök
- Enhet som ställt ut respektive remiss
- Antal behandlingar per patient samt antal avslutade behandlingsserier
- Samarbete med andra vårdgivare
- Antal patienter i de olika diagnosgrupperna
- Antal felaktiga utställda remisser
- Antal hänvisningar till andra vårdnivåer
- Antal avvikelser
- Fortbildning, antal dagar

Flera av parametrarna kan hämtas direkt i utbetalningssystemet PriComp

Vidare ska vårdgivaren

- informera Region Jämtland Härjedalen om fall som anmälts enligt Lex Maria samt om ärenden där Patientnämnden begärt uppgifter
- i förekommande fall skriva avvikelserrapport
- informera Region Jämtland Härjedalen om andra förhållanden som kan bedömas vara av vikt för fullföljandet av uppdraget samt uppgifter i övrigt om den verksamhet som avtalet omfattar, om Region Jämtland Härjedalen så begär
- låta Region Jämtland Härjedalen ta del av de uppgifter som behövs för granskning av avtalets fullgörande
- delta i, av Region Jämtland Härjedalen beslutade undersökningar, patientsäkerhetsberättelser och enkäter

Utdrag ur sammanställningen av årsrapporten för uppföljning 2020

Totalt har under året 24 fotvårdare verkat med avtal i vårdvalet och samtliga är kvinnor. 22 vårdgivare är egna företagare, en är anställd på en hälsocentral och två är anställda av en kommun. Två fotvårdare avslutade sina avtal. Inga nya fotvårdare har tillkommit under året. Inom samtliga kommuner fanns under 2020 valbara vårdgivare.

Under 2019 och 2020 har på grund av pandemin totala antalet besök minskat till 7 618 besök jämfört med 2018 då antalet var 8 726 registrerade i PriComp varav 7 358 är diabetiker, 178 reumatiker, och 82 arteriell insufficiens till en kostnad på 3 736 117 kronor. Antalet besök är jämnt fördelade mellan män och kvinnor. Ersättning för en behandling har varit 594 kr inklusive patientavgift på 300 kronor.

Helt nya patienter under året varierar mellan vårdgivarna 4 och 50 i övrigt är alla sedan tidigare kända patienter som får förnyade remisser när de gamla löpt ut.

Vårdgivarna uppger att de samarbetar med varandra genom erfarenhetsutbyte samt med hälsocentralerna och då främst diabetessköterskan, distriktsköterskan och läkare. Kontakter

sker även med sjuksköterskor vid särskilda boenden, kommunsköterska, hemtjänstpersonal, ortopedtekniska samt Gå- och löpkliniken.

Antalet felaktiga remisser uppges ha minskat, vilket kan bero på pandemin och den remissmall i Cosmic som infördes från 2019. Felaktigheter som uppgivits består av diagnosgrupper som inte ingår i avtalet eller att fler än fyra besök är ordinerade.

Vårdgivarna har i ett antal fall hänvisat patienter med infektion/inflammation eller sår och/eller rodnad till läkare eller diabetessköterska på hälsocentralen eller till diabetesmottagningen på Östersunds sjukhus för bedömning. Andra orsaker till hänvisning kan vara smärta och nageltrång som fordrar bedövning eller att patienten behöver avlastning med nya sulor och inlägg i skorna.

Inga avvikelser eller Lex Maria-ärenden har anmälts under året och Patientnämnden har inte begärt ut några uppgifter från någon av vårdgivarna.

På grund av Covid-19 har, av förklarliga skäl, fortbildning inte kunnat genomföras i stor utsträckning. Det som har nämnts är HLR, hygienutbildning, covid-19 för medarbetare i äldreomsorgen och LSS, palliativ vård samt webbutbildning om nageltrång och fotsvamp.

På uppdrag av regionens miljörevisorer har frågan om miljöarbete lagts in i uppföljningen från 2018. Några exempel presenteras nedan:

- Arbetar utifrån att minimera all verksamhet som kan medföra negativ miljöpåverkan.
- Vid inköp väljs det miljöriktigaste alternativet.
- Källsorterar och återvinner.
- Årliga kontroller från miljö/hälsoskydd.
- Pärm för rutiner, egenkontroller och säkerhetsdatablad för kemiska produkter.
- Minskat användandet av engångsmaterial
- Följer kommunens riktlinjer som är ett krav för godkänd verksamhet från Miljö och hälsa
- Lågenergilampor

Övrigt som anges är konsekvenser av pandemin med bl a bristen på tillgång till skyddsutrustning. Övriga frågor som tagits upp är frustrationen över att inte få full ersättning för uteblivna besök, utbildningsinsatser önskas, direktnummer till hälsocentral samt bristen på fotvårdare med avtal.

Övrig uppföljning 2021

Totalt ingår från 1 september 23 leverantörer i vårdvalet för medicinsk fotvård, samtliga kvinnor. Under perioden inkom en ansökan som avslogs då verksamheten ligger i annat län. En vårdgivare i Strömsund har sagt upp avtalet som avslutades den 31 augusti. Insatser för att få fler fotvårdare inom vårdvalet ska genomföras innan årsskiftet.

Två fotvårdare deltog vid ett möte med den politiska styrgruppen för vårdval 2022 med synpunkter. Någon ytterligare uppföljning för medicinsk fotvård har inte genomförts under 2021.

3. Vårdval allmäntandvård för barn och unga vuxna

Sammanfattning av innehåll för uppföljning i förfrågningsunderlag

Utgångspunkten för hur ”Vårdval allmäntandvård för barn och unga vuxna” kommer att följas upp ska vara en ömsesidig strävan att uppnå en förtroendefull relation mellan parterna. Region Jämtland Härjedalen har ett ansvar att påtala brister i verksamheten oavsett om verksamheten drivs av Region Jämtland Härjedalen i egen regi eller av andra, fristående vårdgivare.

Vårdgivaren ska utan kostnad medverka med faktaunderlag för Region Jämtland Härjedalens uppföljning av verksamheten. I förekommande fall ska vårdgivaren medverka vid uppföljningsmöten. I samband med uppföljningen av verksamheten äger Region Jämtland Härjedalen rätt att hos vårdgivaren inspektera arbetet, t ex i form av journalgranskning, för att bland annat säkerställa att vårdgivaren uppfyller överenskomna krav och specifikationer.

Vårdgivaren ska lämna de uppgifter som Region Jämtland Härjedalen anser sig behöva för att följa upp och kontrollera att

- verksamheten bedrivs i enlighet med förfrågningsunderlaget och de mål och riktlinjer som Region Jämtland Härjedalen fastställt
- leverantörens säkerhets- och kontrollsystem är tillräckliga
- verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt

Uppföljningsdata kommer att ses över och utvecklas varje år i takt med att evidens och teknik finns som stödjer införande av nya indikatorer.

I samband med revisionsundersökning ska riskgruppering utföras, journalföras och rapporteras till Region Jämtland Härjedalen. Revisionsintervallet ska anges liksom uppgifter om epidemiologiska värden.

Vid särskilda tillfällen kan också uppgifter utöver planerad uppföljning begäras in och sådana uppgifter ska skyndsamt inrapporteras till Region Jämtland Härjedalen.

Utdrag ur årsrapporteringen 2020

Vid uppföljningen av 2020 års verksamhet har frågor om samarbete med andra vårdgivare, effekter av höjning av åldersgräns, revisionsintervall baserat på riskbedömning, miljömål samt möjlighet att komma med synpunkter. Uppföljningen avser de privata utförarna och nedan följer en sammanfattning.

På grund av pandemin har 3% angett att de under året inte genomgått någon fortbildning medan övriga angett exempel som scannerteknik för bettskenor, digitalkurs om utsatta barn, samarbete med specialisttandvården om ortodonti och pedodonti samt riskbedömning av barn.

Samarbetet som uppges är i huvudsak specialisttandvården, med andra privata kollegor samt tandtekniker.

28% svarar att den höjda åldersgränsen inte påverkat verksamheten medan andra svarar att fler yngre besöker tandvården, sämre ekonomi på grund av kostsamma behandlingar högre upp i åldrarna samt fler uteblivna besök där det är svårt att få tag på personer i åldrarna 20-23 år då de flyttat men är kvarskrivna hos föräldrarna.

Revisionsintervall enligt riskbedömning har genomförts i 92% av fallen där övriga 8% har angett svårigheter på grund av pandemin.

De flesta vårdgivarna har satt egna miljömål i form av bl a minskad pappersanvändning, miljövänliga produkter, undvika engångsmaterial samt bättre teknik för hantering av kemikalier.

Under punkten övrigt tas frågan om listningstak upp.

Uppföljning 2021

Från 2021 registreras revisionsundersökningen av vårdgivaren direkt i regionens IT stöd för tandvård, från att tidigare ha hanterats på papper.

Inom vårdvalet allmäntandvård för barn och unga vuxna hade regionen vid delårsbokslutet avtal med folktandvårdsklinikerna samt 24 privata kliniker. Tre privata vårdgivare avslutade sitt avtal med regionen under januari-mars. Under samma period beviljades tre vårdgivare en begränsning av antalet listade barn och unga vuxna. I slutet av augusti inkom en ansökan från vårdgivare verksam i Offerdal om att från oktober delta i vårdvalet för barn och unga vuxna, vilket beviljats. Totalt har 30 559 barn ingått i gruppen varav ca 15% valt en privat vårdgivare

Bedömningstandläkaren och handläggaren har regelbundna träffar med representanter för privata vårdgivare och folktandvården där bl a frågor om rutiner och innehåll i förfrågningsunderlag diskuteras. Dessa deltog även vid möten med den politiska styrgruppen inför vårdval 2022.

I samband med månatlig utbetalning till vårdgivarna görs en bedömning om kraven på revisionsintervall är uppfyllda.

4. Revision

Utöver den uppföljning som Beställarenheten genomför kan Region Jämtland Härjedalens revisorer eller den Region Jämtland Härjedalen utser i enlighet med kommunallag 10 kap 8 - 9 § samt 12 kap 1 § granska all verksamhet som Region Jämtland Härjedalen bedriver inom sitt verksamhetsområde. Vårdgivaren förbinder sig att i enlighet med denna lag låta Region Jämtland Härjedalens revisorer, eller de som revisorerna eller Region Jämtland Härjedalen utser, utan hinder av sekretess eller affärsjuridiska krav ta del av sådan handling eller uppgift som är nödvändig för utövande av sin granskning av vårdgivarens fullgörande av ingånget vårdavtal.

Regionen har rätt att under avtalsperioden, och när regionen så offentlighets- och sekretesslag (2009:400) anser befogat, låta genomföra medicinsk revision av verksamheten som omfattas av uppdraget.

Region Jämtland Härjedalen ska ha rätt att under avtalsperioden, och när Region Jämtland Härjedalen så anser befogat, låta genomföra odontologisk revision av verksamheten som omfattas av uppdraget.